

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Komendantowi Głównemu Policji
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 23 października 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w W. adwokat M.M. kwotę 1800 (tysiąc osiemset 00/100) złotych powiększoną o należną kwotę podatku od towarów i usług tytułem pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący M. K. powołał się na oczywistą zasadność skargi, podnosząc, że w sprawie nie budziło wątpliwości, że powód doznał szkody w postaci złamania nosa w wyniku działań podjętych przez funkcjonariuszy publicznych polegających na niezasadnym zastosowaniu przemocy, za co odpowiedzialność na podstawie art. 417 § 1 lub art. 417² k.c. powinien ponieść Skarb Państwa, tymczasem Sądy *meriti* nie zastosowały żadnego z tych przepisów.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, dotyczyć konkretnych, wskazanych we wniosku przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Argumentacja zawarta we wniosku nie tylko nie pozwalała stwierdzić, by sytuacja taka wystąpiła w sprawie, w której wydano zaskarżone orzeczenie, lecz także opierała się na sprzecznym z dokonanymi w sprawie ustaleniami założeniu, że użycie środków przymusu wobec powoda w związku z jego zatrzymaniem przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Śledczego było nieuzasadnione. Tymczasem, jak jednoznacznie wynikało z podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku, Sądy *meriti* nie podzieliły prezentowanej przez powoda wersji przebiegu zdarzeń, jakoby nie stawiał on oporu i zamierzał dobrowolnie poddać się zatrzymaniu, a także, jakoby został on umyślnie kopnięty w twarz. W sprawie ustalono, że powód zabarykadował się łazience, po wyważeniu drzwi nie zastosował się do wezwań i stawiał czynny opór odpychając się i wykonując gwałtowne ruchy rękoma. Ustalenie to, jako kluczowe dla wyniku postępowania, zostało powtórzone w kilku punktach uzasadnienia zaskarżonego wyroku i było wiążące dla Sądu Najwyższego (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi sądów *meriti* stanowi konstrukcyjną cechę postępowania kasacyjnego w kształcie obecnie przyjętym w kodeksie postępowania cywilnego i koresponduje z wielokrotnie powtarzanym w orzecznictwie i piśmiennictwie poglądem, że postępowanie to nie stanowi kolejnej odsłony sporu o ocenę dowodów i prawidłowość ustaleń faktycznych (por. także art. 398³ § 3 k.p.c.). Wniesioną *in casu* skargę kasacyjną oparto na odmiennym założeniu, zmierzającym do narzucenia Sądowi Najwyższemu sprzecznej z tym modelem roli sądu faktu, w miejsce roli sądu prawa. Świadczyły o tym nie tylko sposób sformułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, lecz także uzasadnienie podstaw kasacyjnych, w którym wprost zarzucono dokonanie przez Sądy *meriti* błędnych ustaleń faktycznych.

Argumenty takie nie mogą stanowić skutecznego uzasadnienia podstaw kasacyjnych, a tym bardziej nie mogą służyć wykazaniu, że skarga jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 98, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

